

Tysvær Vindpark As

Dato: 15.09.2023

c/o RES Renewable Norden AB Lilla Bommen 1

Dokumentnummer: 23/2549-7

Se-411 04 Göteborg

Deres referanse:

Saksbehandler: Marlin Øvregård Løvås

Delegasjonssaksnr. 687/23

Pålegg om ytterligere undersøkelser - Støy - Tysvær vindkraftverk

Vedtak

Tysvær kommune pålegger Tysvær Vindpark å gjennomføre utvidede immisjonsmålinger av støy.

Tysvær vindpark skal innen **06.10.2023** sende en plan for gjennomføring av de utvidede målingene i tråd med vilkår i saksutredningen. Pålegget er hjemlet i forurensningsloven § 51.

Saksopplysninger

Tysvær kommune sendte den 30.05.2023 varsel om mulig pålegg om undersøkelser av støy til Tysvær Vindpark, jf. forurensningsloven § 51 og forskrift om myndighet til kommunene etter forurensningsloven, § 1. Bakgrunn for varselet var at kommunen har mottatt flere klager på støy. Det ble informert om at kommunen vurderte å pålegge vindparken å gjennomføre immisjonsmålinger, som er målinger som gjennomføres ved mottaker.

I svar av 20.06.2023 opplyste Tysvær Vindpark at det hadde vært, og fortsatt ble, gjennomført immisjonsmålinger utenfor vindkraftverket. Immisjonsmålinger ved to stasjoner skulle fortsette fremover for å dokumentere/avkrefte om det forekommer uvanlige lydbilder. Dette arbeidet ble gjort i samarbeid med Siemens Gamesa og uavhengige støyeksperter. Det ble videre informert om at Tysvær vindpark hadde hatt en evaluering av fenomenet amplitudemodulasjon av eksterne støykonsulenter som hadde gitt følgende tilbakemelding;

«Berørte naboer beskriver støyen som en dur. Lyd fra amplitudemodulasjon beskrives ofte som «thumb» på engelsk, og kan kanskje kalles et dunk eller et «mykt slag» på norsk. Ut ifra naboenes beskrivelse av lyden, samt lytting til våre egne opptak av perioder det er klager, virker det ikke sannsynlig at fenomenet amplitudemodulasjon forårsaker støyplagene ved Tysvær vindpark»

Kommunen ba i brev av 03.07.2023, i samsvar med forurensningslovens § 49, om dokumentasjon rundt hva som var gjennomført av støymålinger.

Tysvær Vindpark sendte i brev av 09.08.2023 svar på denne henvendelsen. Det er her opplyst at det er gjennomført immisjonsmålinger flere steder rundt vindparken. I svaret går det frem at det er gjennomført immisjonsmålinger i Hervik, Hersdalen og Falkeid mellom 2021 og 2022, og at det fra mars 2023 er målt ved Hervik, Hersdalen og Årvik. Målingene fra 2021 og 2022 er vurdert som ikke lengre relevante, da det i denne

perioden var utfordringer med turbinene som etter programvare-oppdateringer skal være ordnet. Det opplyses videre om at på grunn av utfordringer med bakgrunnsstøy ble målepunkt ved Hervik flyttet, og det måles nå ved i Hersdalen og ved Årvik. Det er også plassert ut to håndholdte målere hos naboer som kan fange opp eventuelle unormale lyder når de oppstår. De pågående målingene blir utført og analysert av firmaet Brekke & Strand. Tysvær vindpark har også satt opp tidspunkt hvor det er kommet klager opp mot data fra dataloggerne i vindparken for å se om det er noen sammenheng med spesielle vær-situasjoner.

Vurdering

Anbefalte grenseverdier for støy fra vindkraftverk er ifølge retningslinje for støy i arealplanleggingen (T-1442) L_{den} 45 dB, som er et vektet gjennomsnitt. Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (M-2061) beskriver to ulike måter å måle støy fra vindkraftverk på; emisjonsmåling og immisjonsmåling.

Ved emisjonsmåling måles kildestøy ved 8 m/s i 10 m høyde eller vindhastighet som tilsvarer maksimalt støynivå. Dette legges deretter til grunn for beregning av støynivå i mottakerpunkt.

Immisjonsmålinger er langtidsmåling av støy ved støymottaker.

Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE) har i vedtak av 09.07.2020 godkjent tiltaksplan for støy og skyggekast for Tysvær Vindkraftverk. Som det er påpekt anbefales det ifølge støyretningslinjen at måling av støy i driftsfasen kontrolleres ved at kildestøy måles (emisjonsmåling), for så å gjøre beregninger for støy. NVE har ført tilsyn med Tysvær vindkraftverk hvor formålet med kontrollen var å kontrollere at NVEs krav knyttet til støy fra vindkraftverket i drift var fulgt. Det ble ikke registrert avvik eller anmerkninger ut i fra de krav NVE har satt.

Det er ifølge støyretningslinjen ikke anbefalt å bruke immisjonsmålinger for å kontrollere konsesjonsvilkår, men immisjonsmålinger kan brukes til å dokumentere «øyeblikksbilder», det vil si gjennomsnittsverdier over en relativt sett kort tidsperiode. Dette kan si noe om det er spesielle støyvirkninger. Det poengteres i veilederen at det kan være krevende å gjennomføre immisjonsmålinger på en måte som gir sikre måleresultater. Det står videre i veilederen at dersom det gjennomføres immisjonsmåling for å avklare støynivået fra vindturbiner ved et mottakerpunkt, skal utreder fremlegge rapporter som beskriver måleomfang og anvendt teknologi. Veilederen anbefaler at følgende metode benyttes; «*Mätning av bullerimmision från vindkraftverk*», Elforsk rapport 98:24.

Tysvær Vindpark har gjennomført immisjonsmålinger, og det opplyses at det per nå gjennomføres målinger ved to naboer til vindkraftverket, i områdene rundt Hersdalen og Årvik. Kommunen registrerer at det kommer klager fra flere områder rundt vindparken.

For at det skal kunne verifiseres/avkrefte om det er spesielle støyvirkninger vurderer kommunen at det også må innhentes data i fra andre områder hvor det meldes fra om at det oppleves unormal støy. Kommunen vurderer derfor at det i første omgang også skal gjennomføres immisjonsmålinger i området ved Hervik. Det er opplyst at det har vært forsøkt å måle ved Hervik, men at det var for mye bakgrunnsstøy. En regner at en kan finne et sted i Hervik hvor bakgrunnsstøyen er akseptabel for å kunne få resultater som kan brukes.

Det fremgår av forurensningsloven § 51;

«Forurensningsmyndigheten kan pålegge den som har, gjør eller setter i verk noe som fører eller som det er grunn til å tro kan føre til forurensning, å sørge for eller bekoste undersøkelser eller lignende tiltak som med rimelighet kan kreves for å

- a. fastslå om og i hvilken grad virksomheten fører eller kan føre til forurensning,*
- b. klarlegge årsaken til eller virkningene av inntrådt forurensning,*
- c. klarlegge hvordan forurensningen skal motvirkes»*

Kommunen er etter forskrift om myndighet til kommunene etter forurensningsloven delegert myndighet for støy fra vindmøller. Kommunen vurderer at flere lokaliteter vil egne seg til å kunne verifisere eller avkrefte om det er unormale støyproblemer i fra parken. Tysvær Vindpark er et stort prosjekt, med store virkninger for nærmiljøet rundt parken. Vi vurderer at ulempen pålegget måtte medføre for vindparken er liten sammenlignet med samfunnsnyttens som oppnås ved å bedre dokumentere støyen rundt vindparken.

Vi vurderer dermed at det ikke er urimelig å pålegge Tysvær Vindpark utvidede støymålinger i Hervik-området, i tillegg til de pågående målingene som gjennomføres andre steder.

Målingene skal gjennomføres og resultatene tolkes av nøytrale fagkyndige, etter standardiserte metoder. Vi forutsetter at målingene gjennomføres over en representativ periode. Dette skal fremgå av en plan for målingene.

Når målingene er gjennomført skal kommunen motta en samlet rapport hvor resultatene er gjennomgått av kvalifisert og uavhengig fagkyndig. Rapporten skal inneholde:

- 1) Informasjon om hvor og når det er målt støy, kartfestet.
- 2) Beskrivelse av hvordan målingene er gjennomført, hvem som har gjennomført undersøkelsene og tolket resultatene.
- 3) Resultater fra målingene.
- 4) Gjennomgang av resultater holdt opp mot drift av vindkraftverket, vind- og temperaturforhold og andre kilder som kan bidra til støy dersom målingene har vist høye verdier.
- 5) Plan for videre støymålinger og oppfølging av resultatene med beskrivelse av eventuelle avbøtende tiltak.

Det skal legges fram en konkret plan for gjennomføring av målingene for vår kommentar før målingene utføres. Plan med beskrivelse for de utvidede målingene skal sendes til kommunen innen 06.10.2023.

Videre ber vi om jevnlig rapportering, kvartalsvis, med informasjon om og status på hva som gjennomføres av målinger og resultatene av disse, jf. også forurensningsforskriften § 49.

Du kan klage på vedtaket

Som part i saken har du rett til å klage på vedtaket innen tre uker fra du fikk dette brevet. Du finner mer informasjon om klageretten på siste side.

Forvaltning har behandlet saken, jf. kommuneloven § 13-1, sjette ledd. Det er et administrativt vedtak, fattet etter gjeldende delegeringsreglement.

Med hilsen

Björg Tone Vikshåland
leiar Forvaltning

Marlin Øvregård Løvås
Miljøvernrådsgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Mottaker:

Tysvær Vindpark As

c/o RES Renewable Norden AB Lilla
Bommen 1

Kopi til:
NVE

Postboks 5091 Majorstua

0301

OSLO

Klagerett

Du har rett til å klage på dette vedtaket. Klageretten er omtalt i forvaltningsloven § 28.

Klagefrist	Klagefristen er tre uker fra den dagen du fikk dette brevet. Det er nok at klagen er sendt på e-post eller postlagt før fristen går ut. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du opplyse om datoen for når du mottok brevet. Dersom du klager for sent, kan vi se bort fra klagen. Du kan søke om å få lengre klagefrist. Dette må i så fall begrunnes.
Innhold i klagen	Du må opplyse om hvilket vedtak du klager på, grunnen til at du klager, hvilke endringer du ønsker, og eventuelt andre opplysninger som kan ha noe å si for vår vurdering av klagen. Klagen må være underskrevet.
Hvem sender du klagen til?	Klagen sender du på e-post til post@tysver.kommune.no eller i brev til Tysvær kommune, Forvaltning, Postboks 94, 5575 AKSDAL. Dersom vedtaket vårt ikke endres som følge av klagen, sender vi klagen til klageinstansen for endelig vedtak.
Klageinstans	Statsforvalteren er klageinstans i noen saker, og kommunens formannskap eller klageutvalg, er klageinstans i andre saker. Dersom saken går til en klageinstans, vil du få konkret beskjed om hvilken instans det er.
Retten til å se dokumentene og til å kreve veiledning	Med noen unntak har du rett til å se dokumentene i saken. Reglene om dette finner du i §§ 18 og 19 i forvaltningsloven. Har du behov for veiledning, ta kontakt med oss, så vil vi gi nærmere veiledning om retten til å klage, om framgangsmåten og om saksgangen ellers.
Kostnadene med klagesaken	Hvis vedtaket blir endret til din fordel, kan du ha krav på å få dekket større kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, f.eks. til advokathjelp. Hvis det trengs, vil klageinstansen orientere deg om retten til å kreve å få dekket saksomkostninger. Eventuelt krav om dekning av saksomkostninger må fremmes innen tre uker etter at det nye vedtaket ble gjort kjent for deg.
Klage til sivilombudsmannen	Hvis du mener at du er urettferdig behandlet av den offentlige forvaltningen, kan du sende inn en klage til Sivilombudsmannen. Sivilombudsmannen kan ikke endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan den offentlige forvaltningen har behandlet saken, og om det er gjort feil eller noe er forsømt. Dette gjelder ikke i saker som er avgjort av Kongen i statsråd (regjeringen). Da kan du ikke senere få saken din inn for Sivilombudsmannen.